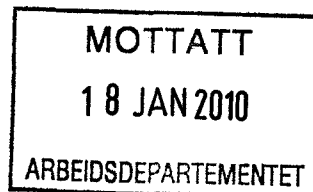

Likestillings- og
diskrimineringsombudet

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Lars R. Bærøe
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Vår ref.
09/2389-3-LN

Deres ref.
200905712-/FH

Dato:
14.01.2010

HØRING OM OPPFØLGING AV AVTALE OM TJENESTEPENSJON OG AFP I OFFENTLIG SEKTOR

Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) viser til høringsnotatet fra departementet datert 20.11.2009. Likestillings- og diskrimineringsombudet viser til at AID i sitt høringsnotat skriver at forslagene er tilpasninger som er nødvendige for å sikre iverksettelse de avtaler som er inngått og pensjonsforliket i Stortinget.

LDO har i sine tidligere høringer om pensjonsreformen (08/150-4MLA, 08/2004-2-AAS) og i sitt generelle pådriverarbeid tatt til ordet for en pensjonsreform som sikrer en rettferdig tilgang til pensjonsytelser som ikke har diskriminerende konsekvenser. LDO skal fremme likestilling og bekjempe diskriminering uavhengig kjønn, etnisitet, nedsatt funksjonsevne, alder, seksuell orientering og religion. Vårt hørings svar baserer seg på vårt mandat.

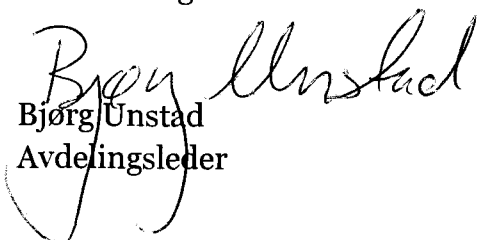
I utgangspunktet er mange grupper ulikt stilt i forhold til pensjonsvilkår på grunn av forskjellig arbeidsmarkedstilknytning og andre forhold som påvirker "arbeidslinjenormen" som ytelsene er basert på. For eksempel har menn og kvinner ulik tilknytning til arbeidslivet når det gjelder heltid/deltid. Ulike arbeidsmarkedstilknytninger finnes også for etniske minoriteter og personer med nedsatt funksjonsevne for å nevne andre eksempler.

Ombudet ser det derfor som uheldig at ikke en grundig likestillingsmessig vurdering er foretatt av departementet i sin tolkning av pensjonsforliket. LDO stiller spørsmål ved om den statlige utredningsinstruksen er overholdt. Muligheten for negative likestillingsmessige konsekvenser er dermed til stede. For eksempel vil adgangen til å bruke AFP kunne vise seg å bli svært ulik for ulike grupper i samfunnet.

Ombudet vil benytte høringsrunden til å komme med noen proaktive tiltak for forebygge mot eventuelle negative likestillingsmessige konsekvenser:

- Behold besteårsregelen i dagens folketrygd. Det vil være et viktig bidrag som tar høyde for mangel på likestilling i dagens samfunn.
- Informasjonsplikt for arbeidsgivere om mulige økonomiske konsekvenser for alderspensjon ved inngåelse av deltidskontrakter.
- Lovfestet rett til heltid.
- Full barnehagedekning.
- Likelønn. Følg opp Likelønnskommisjonens forslag i NOU 2008:6.
- Bryte det kjønnsdelte arbeidsmarkedet – både horisontalt og vertikalt.
- Systematisk arbeid for økt likestilling i arbeidslivet er viktig.
- Tredeling av foreldrepermisjonen nå.
- Selvstendig opptjeningsrett til fedre (foreldrepermisjon).
- Større innsats for å nå målet om et inkluderende arbeidsliv – uavhengig av kjønn og etnisk bakgrunn.
- Arbeidet mot diskriminering og trakassering på grunn av kjønn, etnisitet, funksjonshemming, seksuell orientering, alder og religion må bli en del av virksomhetenes ordinære HMS-arbeid.
- Kontantstøtten må avvikles.

Med vennlig hilsen

Bjørn Unstad
Avdelingsleder

Lene Nilsen
rådgiver